

13. Свещеният брак и напразното му търсене в света.

В заключение искам отново да осветя духовните измерения на брачното тайнство.

В дълбините на човешкото подсъзнание дремят множество архетипални енергии. Една от най-могъщите е енергията на цялостта – тя ни тласка да се превърнем от линия в кръг. Най-честата проекция на тази енергия е в архетипа на романтичната любов. Мощната му струя е просмукала цялата ни култура. Деветдесет процента от популярното изкуство се занимава с тази тема като в повечето случаи остава сляпо за спиритуалните корени на архетипа, смесвайки митологичния имидж на романтичната любов със светски цели като създаване на семейство и деца. Това е обяснимо. Когато мощен архетип като този на романтичната любов не може да се експресира в ритуален, символен или трансцендентен контекст, той избухва в сферата на човешките взаимоотношения. И започва търсенето на перфектния партньор за сключването на перфектния брак.

Но перфектният брак се сключва не в света, а в духа.

Тайнството „Брачна стая” на гностичните християни е осигурявало един такъв канал за експресиране на архетипалната любовна енергия. Така архетипът на романтичната любов е бил осъзнат, ритуално изживян и проектиран. Защото истинската сфера на този архетип е символното и митопоетичното измерение на човешкия живот. Когато се влюбим в Любовта като архетип на нашата духовна цялост, едва тогава започваме да усещаме присъствието на нашия брат-близък, на мистериозния друг – духовен лечител и възлюбен на най-интимното ни вътрешно същество. Едва тогава сключваме идеалния брак с перфектния партньор.

Хоризонталните междучовешки отношения са едно, вертикалните отношения с божественото са друго. Двете не са взаимозаменяеми, всяко има своето място в живота ни. Веднъж преживян, духовният брак с нашия ангелски близък ни освобождава от онова несъзнателно обсебване от архетипа на романтичната любов, което се проектира в търсене на идеалната ни другост в света. Човек релаксира, защото вече знае – тъй както никога няма да преживее сетивно вертикалния си духовен брак, така и никога няма да постигне истинска цялост в хоризонталния си светски брак. Кесаревото – кесарю, Божието – Богу.

Има сакрален брак, има и профанен. Единият е в духа, другият – в света, единият е вечен, другият е временен („докато смъртта ни раздели”). За децата на профанния брак всички знаем, но сакралният брак също дава плод. В една паметна сцена от евангелието на Мария Магдалена е хвърлена светлина върху плодовете на този мистичен брак. Мария Магдалена пита Исус с коя част на съзнанието си получаваме видения – с душата или с духа. Исус ѝ отвърща, че не е нито с душата, нито с духа, а с това, което е между тях и се нарича нус (nous).

Този нус се появява, когато душата се обърне към духа. То е оплодена сакрална територия, рожба на съвкуплението между душа и дух. То е знаково за истинските отношения между Исус и Магдалина (Логоса-Дух с Психиката-Душа), то е тяхна скъпа рожба и брачно ложе, в което си дават срещат мистичните любовници.

То е поле на видения.

Някои от тези видения остават в него. Те никога не прорязват света, в който живеем. Други се уплътняват в образи, звуци и думи. Копнежът за експресия на тези

видения може да бъде силен подтик за творчество. Вероятно така се появяват на бял свят и големите творби на изкуството, част от които имах удоволствието да интерпретирам по-горе в духа на вечния импулс за оцелостяване с перфектната ни, мистериозна другост.

КРАЙ